

ДОСЛІДЖЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ШКАРПЕТКОВИХ ВИРОБІВ ДЛЯ ХВОРИХ НА ЦУКРОВИЙ ДІАБЕТ

За статистикою, кількість хворих на діабет в Україні становить на сьогодні понад 1,3 млн. та, на жаль, продовжує зростати. Ускладнення діабету часто призводять до інвалідизації людини та скорочують її життя. Одним з таких ускладнень є діабетична нефропатія, на яку хворіють більше 130 млн. людей у світі. При такому захворюванні чутливість кінцівок знижена та людина не відчуває зайвого тиску, холоду або навіть болю у пальцях ніг через порушення кровообігу у ногах. У хворих на цукровий діабет рани погано загоюються. Тому навіть невеличкий поріз, подряпина або мозоль може перетворитись на язву, лікування якої є складним та тривалим. Такі випадки мають назву «синдром діабетичної стопи» та часто призводять до ампутації кінцівок. Крім того, оскільки регенерація тканин порушується, у таких хворих досить часто спостерігають деформацію стопи, розвиток мікозів та дерматитів. Тому лікарі, перш за все, звертають увагу пацієнтів на важливість пильного стеження за здоров'ям ніг. У холодну пору року таким пацієнтам дуже важливо тримати ноги у теплі, особливо коли вони мало рухаються.

Сьогодні промислові підприємства виготовляють різні види шкарпеткових виробів, рекомендованих для хворих на цукровий діабет з урахуванням того, що шкарпетки повинні забезпечити хорошу терморегуляцію, виводити вологу, не викликати опрілостей. Вони повинні бути достатньо м'якими та не натирати ногу. Матеріал повинен бути гіпоалергенним та володіти антимікробними властивостями. Борт шкарпетки не повинен перешкоджати нормальному кровообігу та занадто тиснути на шкіру. Дуже важливо також забезпечити відповідність розміру виробу розмірним ознакам стопи та гомілкостопа людини. Цей фактор не завжди легко врахувати, оскільки досить часто пацієнти з діабетом, особливо пацієнти похилого віку, хворіють також на варикоз, мають деформації стоп, страждають від зайвої ваги. Зазначені вище вимоги виконуються за рахунок таких особливостей шкарпеткових виробів як [1]:

- велика частка натуральних видів сировини таких як бамбук, бавовна та волокна Lyocell®, яке виготовляють з деревної целюлози евкаліпта;
- відсутність внутрішніх швів, або виготовлення по безшовним технологіям;
- мінімальний тиск на ділянці борту;
- оптимальна кількість еластану;
- протигрибкова та антибактеріальна обробка;
- використання срібних та мідних ниток, або обробка іонами срібла.

Діабетичні шкарпетки представлені на ринку продукцією таких марок як: Sebo-dia-m (Чехія), Aries (Чехія), Design Socks (Україна), Reflexa (Італія), Varomed (Німеччина), Гранд (Росія), Cupron (США), та ін.

Однак, варто зазначити, що разом з тим, що асортимент панчішно-шкарпеткових виробів для діабетиків є досить широким, деякі питання досі залишаються не вирішеними. Це пояснюється тим, що сучасні технології не дозволяють поки що суттєво знизити вміст синтетичних складових та еластану у виробі без зниження якості утримання шкарпетки на нозі. Пацієнти, що страждають від ускладнень з боку серцево-судинної системи, набряків ніг, захворювань шкіри часто погано переносять наявність еластану та синтетичних ниток у шкарпетках. Крім того, анатомічні особливості людей з ожирінням, деформацією стоп, набряком ніг компенсуються лише за рахунок використання ниток з підвищеними показниками розтяжності та пружності, але такі вироби спричиняють нерівномірний тиск на виступаючі ділянки ноги, що також може бути причиною дискомфорту. Не представлено також спеціальних виробів, призначених для людей, що проходять лікування з діагнозом діабетичної стопи. Для таких пацієнтів шкарпетка повинна відповідно покривати забинтовану стопу та мати конструкцію, яка дозволяє легко, без ускладнень вдягати та знімати її.

Висновок: У роботі розглянуто особливі вимоги до шкарпеткових виробів, призначених для людей, хворих на цукровий діабет та асортимент панчішно-шкарпеткових виробів для діабетиків, представлений на сучасному ринку. Встановлено, що незважаючи на широкий вибір продукції даного асортименту, практично відсутні вироби, які б забезпечували відповідність виробу анатомічним особливостям ноги за рахунок конструкції виробу, а не за рахунок властивостей сировини. Відсутні також реабілітаційні моделі панчішно-шкарпеткових виробів, які б можна було не натягувати на ногу, а огортати та фіксувати на нозі за допомогою спеціальної системи фіксації.

Література

1. Какие бывают носки для диабетиков. Sahifa. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://diabet-expert.com/obraz-zhizni/noski-dlya-diabetikov-201>
2. Диабетические носки Reflexa Diabetic. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://shoe-care.com.ua/product/reflexa-diabetic/>.

Рис. 1. Діабетичні шкарпетки марки Reflexa (Італія) [2]